

[Bodil Koch.]

er jo ikke et menneske, havde jeg nær sagt, med sund sans herhjemme, der ikke umiddelbart ved, at Cleaver må betragtes som politisk flygtning.

Nu taler man somme tider med vrede og forargelse om vold som politisk våben; det må vi da tage afstand fra. Man kunne dog måske bruge den vending: hvem har egentlig skabt de Sorte Panteres voldsmetoder, har ikke det hvide USA gjort det? Er der ikke en evig gengældelse i det? Tryk skaber modtryk.

Jeg synes, man må erkende, at der fra næsten alle sider i udvalget har været givet udtryk for god vilje til at prøve på at finde en løsning af Eldridge Cleavers problem. Men jeg beklager dybt, at udvalget ikke kunne tiltræde det forslag til udtalelse, som mit partis ordfører forelagde. Det ville det radikale parti også gerne have gjort og, så vidt jeg forstod, også SF, og så havde der jo været et udmærket flertal for dette forslag. Det blev her sagt, at der ikke vil blive tale om udlevering på grund af handlinger, der direkte eller indirekte står i forbindelse med virksomhed, der er led i kampen for race-mæssig ligestilling. De radikale medlemmer af udvalget foreslog imidlertid trods enighed med os alligevel teksten ændret til „handling-er, der kan betragtes som politisk kamp for racemæssig ligestilling“.

Der er da ikke ret stor forskel på de to formuleringer, er der mange der siger, og det kan måske, dog kun måske, være rigtigt nok, når man hører dem med danske ører, og når man ved, at næsten alle i udvalget gerne ville have fundet en acceptabel form for at komme tanken om frit lejde så nær som muligt. Jeg vil da blankt indrømme, at også jeg i første omgang, om end tøvende, kunne godkende den nu givne formulering, men i sidste øjeblik, da forhandlingerne i udvalget på en mærkelig abrupt måde førtes til ende, måtte jeg tage forbehold. Det kom af, at jeg kom til at tænke på, hvor rigtigt det er, hvad Paul la Cour engang sagde: „Gå varsomt. Du troede, du brugte ord, men du skabte i kød, blod og levende ånd, deraf dit ansvar.“ Jeg syntes, man blev nødt til at tænke på, at vi jo ikke taler til hvide ører, om jeg må benytte dette udtryk, men til syvende og sidst taler til sorte ører, der igennem århundreder er blevet vænnet til at

nære den yderste skepsis over for hvid mands tale. Der er og bliver en afgørende forskel på at sige, at noget er, og at sige, at noget kan betragtes som. Det sidste udtryk har netop den lille vigen i toneføringen, som vækker det skeptiske øres mistanke.

Men det kunne Århusstudenterne have rådet bod på, kan man hævde. De kunne jo bare have fortalt Cleaver, at justitsministeren ud fra sine præmisser havde strakt sig langt, og at han, Cleaver, roligt kunne komme til Danmark, for der ville ikke ske ham noget. Men det ville studenterne ikke, i hvert fald ikke indtil nu. Og hvorfor? Jeg så til min harme, kan jeg godt sige, at hr. Stinus til Politiken udtalte, at hvis man ikke vil betragte dette brev som tilstrækkelig garanti, er der ikke længere tale om, at man ønsker at give Cleaver mulighed for at komme til Danmark, men bare om, at man vil bruge sagen indenrigspolitisk. Her tror jeg at hr. Stinus tager alvorligt fejl. Idet studenterne læser den nu givne formulering, opfatter de den, tror jeg, ikke med deres egne ører, men med Cleavers. De har den nye sensibilitet, som Marcuse talte om, som vi af den ældre generation har svært ved at forstå, for vi ved jo, at vi mener det så godt og vi også har velvilje. Det var næsten ikke til at bære forleden dag at læse en kronik i Politiken, der hed: „Ja, sig ja, Cleaver“. Her afslørede, synes jeg, hele det etablerede samfund sig grundigt og pinligt. „Sig dog ja, Cleaver.“ „Cleaver bør sige ja“, blev der også sagt. Her ser vi hele mønsteret med de etablerede, velmenende ældre, der siger til de unge: Kan I dog ikke se, hvor meget vi har gjort for jer. Vær nu flinke. Tænk på alt det mas, vi har haft for jeres skyld.

Men der er en ting til. Hr. Stinus talte som nævnt om, at nogle ville bruge denne sag til indenrigspolitiske formål, til sådan en eller anden form for manipulation for deres egne formål. Nu er der jo noget, der hedder at bo i et glashus, og allerede i den omtalte kronik i Politiken stod en herlig vending, nemlig denne: at de radikale, som er i tvivl, kan sådan set gå til begge sider, uden at det ændrer sagen. Men det ændrede sagen, at de radikale, og netop af indenrigspolitiske grunde, foretrak den ringere, den usikre formulering.

Det er mit håb, at forhandlingen her i dag, og særlig hvad justitsministeren måtte